

II. partur

Deyðarevsingarhættir í USA

Tann vanligastu avrættingarhættirnir í USA eru elektriskur stoytur, deydilig innspæning og at gassa fólk. Nakrir heilt fáir statir nýta at hanga ella skjóta fólk. Deyðilig innspæning var fyrstu ferð nýtt í Okla-homa og Texas í 1977, síðani eru alt fleiri statir farnir undir at nýta henda avrættingarhátt

Deyðilig Innspæning

Avrætting við deydiligi innspæning krevur áhaldandi innspæning í blóðæðr við einum deydilugum máti av stutt bernadi sovievni blandað við einum kemiskum avlammandi evni. Hópurin av læknum hava víst á, at evnini móguliga ikki rigga so gott hjá sukursjúkum ella fyrrverandi rúsevnismissnýtarum, hvørs æðrar tað móguliga er torført at raka. Í onkrum føri eru, sambært heilsufrágreiðingum, minni skurðviðgerðir neyðugar, fyri at fáa nálini í æðrina.

Statirnir, ið nýta deydiliga innspæning sum avrættingarhátt eru: Arkansas, California, Colorado, Connecticut, Delaware, Idaho, Illinois, Indiana, Louisiana, Maryland, Mississippi, Missouri, Nevada, New Jersey, New Mexico, North Carolina, Ohio, Oklahoma, Oregon, Pennsylvania, South Dakota, Texas, Utah, Virginia, Washington, amerikanska hernaðarvaldið og amerikanska stjórnin.

Elektriskur stoytur

Elektriskur stoytur hevur sjónliga niðuroyðandi árin á kroppin. Öll tey innaru gøgnini verða brend; Fangin er ofta framyvir ímóti fastspentu reimumum, tá ið streymur verður settur til. Kroppurin broytur lit, holdið hvornar og onkutið kemur eldur í. Fangin kann hava leyst lív, pissa ella spjøgja blóð. Sjóanrváttar siga altíð, at tað luktar illa av brendum holdið, tá ið fólk verða avrættaði við elektriskum stoyti.

Statirnir, ið nýta elektriska stólin eru: Alabama, Florida, Georgia, Kentucky, Nebraska, Ohio, South Carolina, Tennessee og Virginia.

Gass rúm

Fangin verður afturhildin í einum lufttættum, jarnklæddum rúmi. Tá tekin verður givið letur avrættarin flótandi hydroclorid syru inn í rúmi ígjøgnum ein

ventil. Tá næsta tekini verður givið, verður nakað av potassium cyanid kristalli ella tablettum av sær sjálvum latið í syruna. Av hesum verður framleitt hydrocyanid gass, ið oyður móguleikan hjá blóðið at framleiða hemoglobin. (CYAN ið sum er blátt, lítar holdið eitt sindur blátt) Fangin missur vitið innan fá sekund um hann/hon andar djúpt inn. Um tey halda andanum tekur tað eitt sindur longri. Aftaná at fangin er staðfestur deydur verður rúmið tømt við carbon og øðrum „neutraliserandi“ evnum. Starvsfólk við gassmaskum reinsa kroppin fyri gifteivnum. Ein óskettin biðmaður kann doyggja, um hetta ikki verður gjørt.

Statirnir, ið nýta gass rúmið eru: Arizona, California, Maryland, Mississippi, North Carolina.

Hangiing

Fangar verða vegaðir áðrenn avrættingina. Hvussu „fallið“ verður er tengt at vektini hjá fanganum (Talvir vóru gjørdar í Englandi í 1800 talinum) Tað skulu 1260 kraftarpund á halsin hjá fanganum. Vektin hjá fanganum verður bytt í 1260 fyri at fáa „fallið“ í fótum. Hetta er fyri at tryggja ein bráðligan deyða, minka um skurðslini og at fangin ikki kvælist ella háshøggist. Útført ordiliga, doyir fangin við takinum um triðja ella fjórða ryggeidslanum. Tað kendi heingi knúturin verður lagdur aftanfyrir vinstra oyra hjá fanganum, soleiðis at fáa í halsin í fallinum.

Statirnir, ið nýta hanging sum avrættingarhátt eru: Delaware, Montana og Washington.

Skjótning

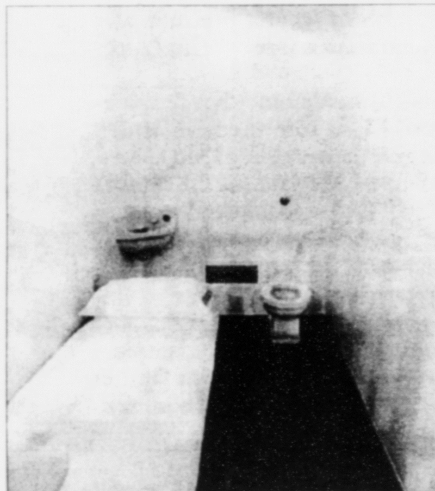
Til hesa avrætting verður í grundini einki skrásett um sjálva avrættingina. Fimm menn verða settir frammanfyrir tann, ið skal avrættaast. Ein av hesum hevur tí deydiliga kúgluna, men tað

er ikki skrásett hvør, ið veruliga avrættaði. Síðani deydarevsing aftur var sett í gildi eru tveir avrættaðir á henda hátt. Gary Gilmore í 1977 og John Taylor 26.

januar 1996.

Skjótning verður „einans“ nýtt í statunum Utah og Idaho.

Δ

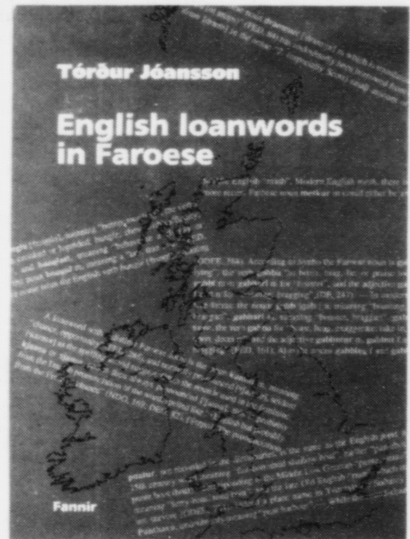

Fangin er í deyðsklivanum teir síðstu 12 tímarin áðrenn hann verður avrættaður. Ofta verður sent boð eftir einum presti, ið tá av trygdarávum stendur uttanfyri tremmurnar. Teir flestu fangarnir seta spurningar um reinkarnatið. Fáar tímar áðrenn avrættingina etur fangin sína síðstu máltíð. Í Texas eru tær kendu yvurdrivnu máltíðirnar. Tað mest etna er dupultur Cheesburgari við kipsi

Soleiðis sær rúmið, har fangin fær eina deydiliga innspæning, út. Tá ið fangin er spentur fastur til brikina, sigur hann síni síðstu orð í mikrofonina, ið er bundin til hátelarnar í áskoðararúminum. Ofta velur fangin eitt skriftstað úr biblíuni. Bøðilin, ið stendur vinstrumegin, koyrir síðani gífti ígjøgnum eina plastiskslangu, ið er bundin til vinstra arm hjá fanganum

Doktararitgerð í málfrøði

Fyri snøggliga hundrad árum síðani vardi Jákup Jakobsen doktararitgerð í málfrøði á lærda háskúlanum í Keypmannahavn - fyrsta doktararheitið, føroyingur vann yvirhøvur.

Stívliga 35 ár seinni vardi Christian Matras sína málfrøðiritgerð, og í januar í ár gjørdist triði føroyingur doktari í málfrøði, tá ið Tóroddur Jóansson á lærda háskúlanum í Aberdeen vardi sína ritgerð um ensk lánorð í føroyskum.

Ritgerðin, »English Loanwords in Faroese«, kemur nú á tí máli, hon

er skrivað á, enskum. Bókin er um 260 síður, skipað í seks høvudsparar: 1. Um ritgerðina, samskipan, mannagongd og føroysk ljóð- og mállæra, 2. Fyrstu lánini, fyrri um ár 1600, og »Dictionary of Faroese« hjá Savbo, 3. Gomul lán, 1600-1800, 3. Nýggj lán, 1800-1940, 5. Nýkomini lán, 1940-1995, 6. Onnur ensk lán og niðurstøða. Bókin, sum forlagið FANNIR gevur út, er prentað í avmarkaðum upplagi og kostar kr. 299,- fyri eintakið.

Frá

Stokkastovuni í Runavík

Fríggjakvöldið spæla
BERGMENN

Leygarkvöldið spæla
BIMS

PIZZAKØKURIN

er opin hvønn dag uttan mánadag frá kl. 17-23.

Eisini hava vit a la carte matseðil.